

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

17 грудня 2024 р. Запоріжжя

№ 234-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці
в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р. № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкції з охорони праці:

1.1 Інформаційно-обчислювальний центр

- Інструкція з охорони праці № 460-ОП для співробітників ІОЦ;
- Інструкція з охорони праці № 461 -ОП для користувачів персональних ЕОМ ІОЦ;

1.2 Кафедра транспортних технологій

- Інструкція з охорони праці № 462-ОП для співробітників кафедри ТТ;
- Інструкція з охорони праці № 463 –ОП для викладачів кафедри ТТ;
- Інструкція з охорони праці № 464 –ОП при виконанні робіт в лабораторії для користувачів (операторів) персональних комп'ютерів кафедри ТТ;
- Інструкція з охорони праці № 465 –ОП при виконанні робіт з переносним електрообладнанням кафедри ТТ;
- Інструкція з охорони праці №466-ОП при виконанні робіт в лабораторії рухового складу транспорту кафедри ТТ;
- Інструкція з охорони праці № 467 -ОП при виконанні робіт в лабораторії логістики на автомобільному та залізничному транспорті кафедри ТТ;
- Інструкція з охорони праці № 468 -ОП при виконанні робіт в лабораторії організація руху на автомобільному транспорті кафедри ТТ;

1.3 Кафедра іноземної філології та перекладу

- Інструкція з охорони праці № 469 –ОП для викладачів кафедри ІФ та П;
- Інструкція з охорони праці № 470-ОП для користувачів персональних ЕОМ ІФ та П;

2. Начальнику **ІОЦ** Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».

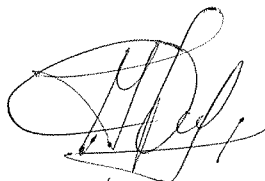
Ректор

Віктор ГРЕШИТА

ПОГОДЖЕНО:

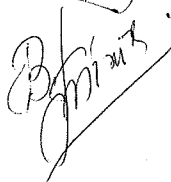
Проректор АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ

_____ 2024р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

_____ 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 460
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ
ІОЦ

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «17» 12 2024 № 234-А

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 460
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ
ІОЦ
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Інструкцію розроблено згідно Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці затвержена наказом ректора № 142-А від 29.07.24 р. у НУ «Запорізька політехніка»

Інструкція є нормативним актом, що містить обов'язкові для дотримання працівниками вимоги з охорони праці при виконанні ними робіт на робочих місцях.

Первинний інструктаж проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником

- новоприйнятим на роботу (постійно чи тимчасово)
- який буде виконувати нову для нього роботу;
- який переводиться з іншого підрозділу університету.

Загальні дані про устаткування на робочому місці. Основні небезпечні й шкідливі фактори, особливості їх дії

ІОЦ займає 4 кімнат (ауд. 142, 148, 1.8, 2.18).

На робочих місцях знаходяться персональні електронно-обчислювальні машини (ПЕОМ) із додатковими приладами, системними елементами (принтери, сканери, блоки безперервного живлення та інші спеціальні периферійні пристрої).

У приміщенні щоденно проводиться вологе прибирання.

Є медична аптечка першої допомоги.

Облаштування робочих місць, забезпечує:

- належні умови освітлення приміщення і робочого місця, відсутність відблисків;
- оптимальні параметри мікроклімату (температура, відносна вологість); належні ергономічні характеристики основних елементів робочого місця.

Приміщення має природне й штучне освітлення.

Вікна мають жалюзі.

Для підтримки допустимих значень мікроклімату приміщення обладнане системами опалення, кондиціонування повітря.

Робочі місця з відеотерміналами та персональними ЕОМ розміщуються на відстані не менше 1 м від стін зі світловими прорізами;

Прохід між рядами робочих місць має бути не меншим 1 м.

Конструкції робочих місць користувачів ПЕОМ (при роботі сидячи) забезпечують підтримання оптимальної робочої пози з такими ергономічними характеристиками: ступні піг - на підлозі; стегна - в горизонтальній площині; передпліччя -

вертикально; лікті - під кутом 70-90° до вертикальної площини; зап'ястя зігнуті під кутом не більше 20° відносно горизонтальної площини, нахил голови - 15-20° відносно вертикальної площини.

Конструкції робочих столів для ПЕОМ забезпечують можливість виконання операцій у зоні досяжності моторного поля.

Поверхня сидіння, спинки стільців напівм'яка, з неслизьким, неаелектризуючим, повітронепроникним покриттям та забезпечує можливість очищення від бруду.

Екран ПЕОМ та клавіатура розташовуються на оптимальній відстані від очей користувача з урахуванням розміру алфавітно-цифрових знаків та символів.

Розташування екрана ПЕОМ забезпечує зручність зорового спостереження у вертикальній площині під кутом $\pm 30^\circ$ від лінії зору працівника.

Клавіатури відповідають таким вимогам:

наявність опорного пристрою клавіатури, який дає змогу змінювати кут нахилу клавіатури в межах 5-15 і виготовлений з матеріалу з великим коефіцієнтом тертя, що перешкоджає його переміщенню;

виділення кольором та місцем розташування окремих груп клавіш; наявність заглиблень посередині клавіш; однаковий хід усіх клавіш;

виділення кольором на клавішах символів різних алфавітів (англійського, українського або російського).

Клавіатури розміщуються на поверхні столу або на спеціальній робочій поверхні.

Основні небезпечні й шкідливі фактори, які супроводжують роботу з ПЕОМ, пов'язану із зоровим і нервово-емоційним напруженням, що виконується у вимушеній робочій позі при локальному напруженні верхніх кінцівок на фоні обмеженої загальної м'язової активності (гіподинамії):

небезпека ураження електричним струмом при наявності відкритих струмоведучих частин обладнання;

порушення ізоляції провідників;

наявність шуму та вібрації;

електромагнітне випромінювання;

електростатичне поле між екраном і оператором;

наявність пилу, озону й аероіонізації.

Результатом дії факторів можуть бути пошкодження, опіки, порушення роботи серцево-легеневої системи. У ІОЦ є всі необхідні засоби уникнення травматизму.

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ, з'єднані із системним блоком за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів електроживлення й блоків пристроїв, захисного заземлення;

- відсутність зломів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;

- відсутність відкритих струмоведучих частин у пристроях ПЕОМ;

- відсутність вологи на елементах усіх пристроїв. Підготувати робоче місце для роботи:

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400-800 мм;

- ужити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;

- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування або засіб освітлення приміщення;
- протерти трохи зволоженою серветкою (із бязі або марлі) клавіатуру (для зниження статичної електрики), зовнішню поверхню екрана дисплея.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

1.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ, з'єднані із системним блоком за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

1.2. Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів електроживлення й блоків пристроїв, захисного заземлення;
- відсутність зломів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин у пристроях ПЕОМ;
- відсутність вологи на елементах усіх пристроїв.

1.3. Підготувати робоче місце для роботи:

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400-800 мм.
- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування або засіб освітлення приміщення;
- протерти трохи зволоженою серветкою (із бязі або марлі) клавіатуру (для зниження статичної електрики), зовнішню поверхню екрана дисплея.

Порядок і дисципліна - запорука безпеки. Безпечна організація роботи, проводиться перевірка знань правил безпеки, утримання робочих місць покладається на допоміжний персонал.

Всі співробітники ІОЦ проходять обов'язковий медичний огляд - попередній під час оформлення на роботу та періодичний на протязі трудової діяльності в установленому порядку.

До роботи безпосередньо на ПЕОМ допускаються особи, які не мають медичних протипоказань.

Співробітники ІОЦ проходять перевірку знань з охорони праці та питань пожежної безпеки, а також інструктажі в порядку, передбаченому Положенням про навчання і інструктажі з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в у ПУ «Запорізька політехніка».

Допускаються до роботи особи, що в установленому порядку пройшли навчання, інструктаж та перевірку знань з охорони праці та пожежної безпеки.

Режим праці та відпочинку тих, хто працює з ЕОМ, визначається в залежності від виконуваної роботи.

При організації праці, що пов'язана з використанням ПЕОМ, для збереження здоров'я працюючих, запобігання професійним захворюванням і підтримки працездатності передбачені внутрішньозмінні регламентовані перерви для відпочинку - додаткові нетривалі перерви в періоди, що передують появі об'єктивних і суб'єктивних ознак стомлення і зниження працездатності.

При виконанні протягом дня робіт, що належать до різних видів трудової діяльності, за основну роботу з ПЕОМ вважається така, що займає не менше 50% часу впродовж робочої зміни.

Передбачаються:

- перерви для відпочинку й вживання їжі (обідні перерви);
- перерви для відпочинку й особистих потреб (згідно з трудовими нормами);
- додаткові перерви, що вводяться з урахуванням особливостей режиму праці.

Тривалість обідньої перерви визначається Правилами -внутрішнього трудового розпорядку у НУ «Запорізька політехніка».

Робота характеризується інтенсивною розумовою творчою працею з підвищеним напруженням зору, концентрацією уваги на фоні нервово-емоційного напруження, вимушеною робочою позою, загальною гіподинамією, навантаженням на кисті верхніх кінцівок. Робота виконується в режимі діалогу з ПЕОМ у вільному темпі з періодичним пошуком помилок в умовах дефіциту часу.

При роботі з ПЕОМ при 8-годинній денній робочій зміні в залежності від характеру праці встановлюються такі внутрішньозмінні режими праці та відпочинку

- при інтенсивній роботі із застосуванням ПЕОМ, слід призначати регламентовану перерву для відпочинку тривалістю 15 хвилин через кожну годину роботи за ПЕОМ;

- коли робота супроводжується перервами різної тривалості, призначаються регламентовані перерви для відпочинку тривалістю 15 хвилин через кожні дві години.

У всіх випадках, коли виробничі обставини не дозволяють застосувати регламентовані перерви, тривалість безперервної роботи з ПЕОМ не повинна перевищувати 4 години.

З метою зменшення негативного впливу монотонності є доцільним зміна змісту роботи. Чергування вводу даних та редагування текстів.

Для зниження нервово-емоційного напруження, втомлення зорового аналізатору, поліпшення мозкового кровообігу, подолання несприятливих наслідків гіподинамії, запобігання втомі доцільно деякі перерви використовувати для виконання комплексу вправ, спрямованих на зняття нервового напруження, м'язове розслаблення, відновлення функцій фізіологічних систем, що порушуються протягом трудового процесу, зняття втомі очей, не ліпшення мозкового кровообігу й працездатності.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Встановити у положення «вимкнено» всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилу з апаратури робити при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Виключити загальний вимикач електроживлення робочих місць.

4.5. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виявленні запаху гару в пристроях; ПЕОМ припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати й звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

5.2. Покинути небезпечну зону, вживши заходів щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального вимикача).

5.3. Повідомити про те, що трапилось, свого керівника.

5.4. У разі виникнення аварійної ситуації сповістити службу охорони та

зв'язку (3-10) (у разі виникнення пожежі спочатку викликати пожежну бригаду за тел. 9-101), назвавши номер кімнати, поверху, назву підрозділу, прізвище свого керівника.

5.5. Вимкнути все обладнання та приступите до ліквідації аварії. При неможливості здійснення цих дій, вийти з приміщення і діяти за вказівками свого керівника або особи, яка керує ліквідацією аварії.

5.6. При нещасних випадках надати таку долікарську допомогу постраждалим:

- припинити дію на організм потерпілого небезпечного, або шкідливого фактора;

- виявити оцінку стану потерпілого, виду ураження;

- при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) - робити штучне дихання "рот в рот" і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги 9-103);

- при кровотечі при необхідності покласти джгут або закрити рану стерильною пов'язкою і тримати у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпіть бинтом;

- при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла.

У всіх випадках після надання першої допомоги постраждалого треба викликати швидку допомогу за ном. 9-103.

Начальник ІОЦ

Андрій САВЧУК

ПОГОДЖЕНО

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЬВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 461
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ БОМ
ІОЦ

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора НУ

«Запорізька політехніка»

від «17» 12 2024 № 234-А

ІНСТРУКЦІЯ
з ОХОРОНИ ПРАЦІ № 401

ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
ІОЦ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. Інструкцією розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ЕОМ, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин. Вимоги цієї інструкції поширюються на всі робочі місця, обладнані персональними ЕОМ в ІОЦ.

1.2. Особи, що працюють у якості користувачів ПЕОМ, крім цієї інструкції, повинні знати:

- а) інструкцію з протипожежної безпеки;
- б) правила особистої гігієни;
- в) правила надання першої (медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.3. До самостійної роботи в якості користувача ПЕОМ допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.4. Про проведення інструктажу і допуск до роботи особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка інструктується, і того, хто інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

1.5. Користувачі ПЕОМ повинні мати 1 групу з електробезпеки, а також знання і навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом. Користувачам заборонене самостійно розкривати блоки ПЕОМ.

1.6. При роботі на ПЕОМ можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;
- статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПЕОМ;
- перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нерациональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь у зоні відеотерміналів (ВДТ);
- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення відеотерміналу;
- рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

1.7 Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПЕОМ і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин;

А/ захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;

Б/ застосуванням заземлення пристроїв ПЕОМ;

В/ раціональним розташуванням відеомоніторів відносно джерел освітленості (як штучних, так і природних);

Г/ провітрюванням приміщень і щоденного вологого прибирання приміщень;

Д/ навчанням працівника правилам безпечної роботи з відеотерміналом ПЕОМ;

Е/ неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.8. Приміщення з ПЕОМ повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравостей між природним світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими /напівматовими/.

1.9. Робоче місце користувача ПЕОМ повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДЕРЖСТАНДАРТУ " Загальні ергономічні вимоги":

а/ конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;

б/ часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні;

в/ під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині - 500 мм, по глибині -650 мм;

г/ на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

д/ поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.10. Монітори ПЕОМ повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1,5 між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до другого.

1.14. На одного працюючого з ПЕОМ повинно припадати не менше 6,0 кв. м. площі і не менше 19,5 куб м. об'єму робочого приміщення.

1.11. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.12. Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьохконтактні.

1.13. Забороняється експлуатація ПЕОМ без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.14. Користувач ПЕОМ зобов'язаний:

а/ виконувати тільки доручення керівника роботи;

б/ виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт;

в/ пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;

г/ помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

д/ протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захарачувати його і проходи до нього;

ж/ знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.15. Користувачу ПЕОМ забороняється:

а/ виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони

праці і може призвести до нещасного випадку;

б/ вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;

в/ відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших; г/ працювати на несправному устаткуванні;

д/ торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.16. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.

2.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

2.2. Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПЕОМ;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

2.3. Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу "Дисплей":

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;
- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;

при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

2.4. Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ.

3.1. Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220 V переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПЕОМ знаходяться в положенні "виключено", а корпуси пристроїв заземлені (занулені).

3.2. Після підключення пристроїв ПЕОМ до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

3.4. Забороняється залишати ПЕОМ під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

3.5. Забороняється від'єднання / приєднання / будь-яких пристроїв і кабелів ПЕОМ на увімкнутому в електромережу комп'ютері.

3.6. Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПЕОМ тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення), справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.7. Вимкнути ВТ (відеотермінал) і повідомити про несправність, якщо при його увімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.8. При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ негайно вимкнути апаратуру, у

друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

3.9. Режим праці і відпочинку користувачів, безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.

3.10. Кількість мікропауз /тривалістю до 1 хвилини/ регулюється індивідуально.

3.11. Кількість оброблюваних символів (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 30 тисяч за 4 години роботи.

3.12. Форми й зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

4 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

4.1. Встановити у положення "вимкнено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури роботи при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Виключити загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.

4.5. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

5.1. При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

5.2. Покинути небезпечну зону і вжити заходів щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника, або пакетного вимикача на електрощиті приміщення, у випадку пожежі - зателефонувати за ном. 3-10, 9-101..

5.3. Повідомити про те, що трапилось, свого керівника.

5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.5 При нещасних випадках надати таку долікарську допомогу постраждалим:

- при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) - робити штучне дихання "рот в рот" і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги 9-103);

- при кровотечі рану закрити стерильною пов'язкою і тримати у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпіть бинтом;

- при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла.

У всіх випадках після надання першої допомоги постраждалого треба викликати швидку допомогу за ном. 9-103.

Начальник ІОЦ

Андрій САВЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 462
ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ
кафедри Транспортні технології

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 17 . 12 . 2024 № 234-А

І Н С Т Р У К Ц І Я
з охорони праці № 462
для співробітників кафедри
Транспортні технології

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи допускаються особи не молодше 18 років, які пройшли медичний огляд при вступі на роботу, визнані придатними для виконання зазначеної роботи і одержали посвідчення про наявність кваліфікаційної групи по електробезпеці.

1.2. Співробітник, якого ухвалюють на роботу, повинен пройти вступний інструктаж з питань охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки, прийманням і способом надання до лікарської допомоги потерпілим, повинен бути ознайомлений під розпис із умовами роботи, правами й пільгами за роботу в шкідливих і небезпечних умовах праці, про правила поведінки при виникненні аварій.

1.3. Повторний інструктаж із правил і приймання безпечного ведення роботи і охорони праці співробітники повинні проходити:

- періодично, не рідше 1 раз в 6 місяців;

- у зв'язку з допущеним випадком травматизму, або порушенням вимог охорони праці, які не привели до травми.

1.4. Співробітники, які обслуговують електроустаткування повинні користуватися такими засобами захисту: діелектричними рукавичками, килимками й діелектричними калошами або ботами, а також інструментами з ізольованими ручками.

1.5. Усі захисні засоби повинні мати клеймо з позначкою дати наступного випробування й напруги, при яким необхідно користуватися цими засобами.

1.6. Гумові захисні засоби повинні зберігатися в закритих шафах або ящиках окремо від інструмента.

Необхідно запобігати впливу мастил, бензину й інших речовин, що руйнують гуму.

Гумові захисні засоби перед їх застосуванням повинні бути оглянуті й очищені від бруду, а при зволоженні поверхні їх треба ретельно витерти й висушити.

Забороняється застосувати засобу, які мають проколи й тріщини.

1.7. Співробітникам забороняється користуватися захисними засобами, які не пройшли встановлених випробувань, а також такими, строк чергового випробування яких минув.

1.8. Усі монтажні і ремонтні роботи на електричних мережах і пристроях (або біля них), а також роботи з приєднання й роз'єднанням проводів і заміну перегорілих запобіжників співробітники повинні виконувати за умови знятої напруги.

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи;

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;

- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;

- захаращувати проходи, проїзди і робочі міста матеріалами, тарою;

- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані:

- палити і користуватися відкритим огнем.

1.9. Співробітник зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників університету;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.10. Про кожний нещасний випадок (виробнича травма, аварія) потерпілий або очевидець повинен негайно повідомити свого завідувача кафедрою, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Співробітник перед початком роботи повинен перевірити справність електроустаткування, заземлення, освітлювальних приладів електропроводки світильників і ламп. Відрегулювати місцеве висвітлення так, щоб робоча зона була добре освітлена, а світло не засліпило очі.

2.2. Перевірити показчиком напруги або переносним вольтметром відсутність напруги в електроустановках.

2.3. До частин, що підлягають заземленню ставляться:

- корпуси електричних машин, трансформаторів, апаратів, світильників;

- приводи електричних апаратів;
- металеві конструкції розподільних пристроїв;
- сталеві труби електропроводки та інші конструкції, пов'язані із установленням електроустаткування.

2.4. Необхідно постійно стежити за надійністю приєднання й справністю заземлюючого пристрою. Забороняється використовувати для заземлення будь які провідники, непризначені для цієї мети, а також приєднувати заземлення скруткою.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та відволікати увагу інших.

3.3. Про всі несправності в обладнанні, в системі водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування необхідно повідомити головному енергетику за телефонами 3-57 і головного механіку 3-37.

3.4. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;
- працювати без належного освітлення робочого місця;
- залишати без нагляду обладнання, що працює;
- включати та виключати (крім аварійних випадків) обладнання роботу на якому не доручена;
- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритими нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу.

Співробітники повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;
- знати місце знаходження аптечки;
- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.5. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі довести до відома зав. каф. у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
- припиненні подачі електроенергії, появі запахи диму та інше;
- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

- 4.2. Привести в порядок робоче місце.
- 4.3. Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5. У разі виявлення недоліків повідомити про них зав. кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. співробітник повинен повідомити про це зав. кафедрою і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

-при аварії водопроводу, системі опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефоном 3-37, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.

-при наявності напруги на радіаторах, трубах, різної апаратури і т.п. необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це зав. кафедри та головного енергетика за номером 3-57.

-при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загоряння і застосувати заходи по ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно викликати пожежно-рятувальний підрозділ за номером 9-101 (101) та чергового по університету за номером 3-10 або 764-19-21 і діяти згідно з «Інструкцією з пожежної безпеки». Провести евакуацію здобувачів освіти в зазначене зав. кафедри місце;

-в разі нещасного випадку надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу, повідомити про випадок зав. кафедрою та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

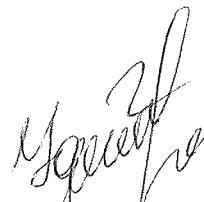
Завідувач кафедри
Транспортні технології

Сергій ТУРПАК

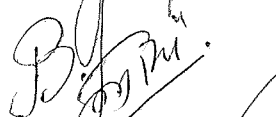
УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

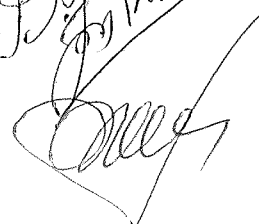
Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ТФ

Олексій КУЗЬКІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 463
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
кафедри Транспортні технології

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Ректора
НУ «Запорізька політехніка»
від 17.12.2024 2024 № 234-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 463
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
кафедри Транспортні технології

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів університету. Спеціальні вимоги охорони праці для викладачів окремих кафедр, де в цьому є необхідність, а також для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.2. Вимоги даної інструкції обов'язкові для викладачів університету.

1.3. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності в відповідності із законодавством України.

1.4. Вимоги до викладачів:

- до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;
- на робочому місці викладач проходить первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці в відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;
- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити один раз в 6 місяців;

- періодичні медичні огляди проходять, викладачі, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин - в відповідності до «Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій», затвердженого наказом Міністра охорони здоров'я України від 21.05.07 № 246, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.06.94 за №136/345.

Крім того, при необхідності з викладачами проводяться інструктажі:

- позаплановий, по розпорядженню служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;
- цільовий, коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками по спеціальності (професії).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводять завідувачі кафедрами. Результати проведеного інструктажу записуються в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників».

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захарачувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь - якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані;

Для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті заборонено наказом Міністра освіти і науки України від 08.11.2004р. № 855.

1.5. Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.6. Викладач зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією

1.7. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити свого завідувача кафедрою, а останній - ректора та відділ охорони праці, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.8. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.9. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розмішувати квіти в верхній частині вікон.

1.10. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони парці.

1.11. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане) і не відкриті допоміжним персоналом.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення, при необхідності одягти спеціальний одяг.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння;

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедрою.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Учні, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосуванні засобів індивідуального захисту.

Заняття в лабораторіях проводити за інструкцією з охорони праці для даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Про всі несправності в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування, необхідно інформувати кваліфікованих фахівців, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт (головн. механік: тел. 3-37; головн. енергетик: тел. 3-57).

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання, що працює;

- включати та виключати (крім аварійних випадків) обладнання, . робота на якому не доручена;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та. електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу.

Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати, першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.6. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припиненні подачі електроенергії, появи запаху диму та ін.;

- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.7. В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

4.2. Привести в порядок робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.

4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати, його під охорону.

4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

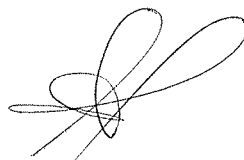
- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-37, 3-57, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі і т.п. необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри та головного енергетика за телефонами 3-57;

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи по ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі **негайно** повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету за телефоном 3-10 і діяти згідно з «Інструкцією з пожежної безпеки». Провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце;

- в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу за телефоном 9-103 (103), повідомити про випадок завідувача кафедрою та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

Завідувач кафедри
Транспортні технології

Сергій ТУРПАК

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ТФ

Олексій КУЗЬКІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

І Н С Т Р У К Ц І Я
з охорони праці № 464
при виконанні робіт в лабораторії
для користувачів (операторів) персональних комп'ютерів
кафедри Транспортні технології

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 17. 12. 2024 № 234-А

І Н С Т Р У К Ц І Я
з охорони праці № 464
при виконанні робіт в лабораторії
для користувачів (операторів) персональних комп'ютерів
кафедри Транспортні технології

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкцію розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ПК, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин. Вимоги цієї інструкції поширюються на всі комп'ютерні класи і робочі місця, обладнані ПК.

1.2. Особи, що працюють у якості операторів ПК, крім цієї інструкції, повинні знати:

- інструкцію з протипожежної безпеки;
- правила особистої гігієни;
- правила надання першої (медичної) допомоги тим хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.3. До самостійної роботи в якості оператора ПК допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.4. Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Про проведення інструктажу і допуск до роботи особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка інструктується, і

того, хто інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

1.5 Користувачі ГЖ повинні мати 1 групу з електробезпеки, а також знання і навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом користувачам (операторам) заборонено самостійно взкривати блоки ГЖ. Студенти користуються ГЖ під наглядом викладача, співробітника лабораторії, класу.

1.6. При роботі на ГЖ можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;- статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ГЖ;- перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь у зоні дисплеїв;- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення моніторів;

- рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

1.7. Безпека користувача /оператора/ при експлуатації пристрою ГЖ і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин забезпечується:- захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;-застосуванням заземлення пристроїв ГЖ;

- раціональним розташуванням моніторів відносно джерел освітленості (як штучних, так і природних);

- провітрюванням приміщень і щоденного вологого прибирання приміщень;

- навчанням працівника правилам безпечної роботи з дисплеєм ПК;

- неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.8. Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

- оператору перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея і не ближче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв.

1.9. Робоче місце оператора ПК повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДСТУ 86046: 2015 "Робоче місце при виконанні робіт у положенні сидячи. Загальні ергономічні вимоги":

- конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;

- часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні;

-під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині -500 мм, по глибині - 650 мм;

- на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

- поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.1 0. Монітори ПК повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1.5 між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до другого.

1.11. На одного працюючого з ПК повинно припадати не менше 6,0 кв. м площі і неменше 19,5 куб. м об'єму робочого приміщення.

1.12. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.13. Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремих контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьох контактні.

1.14. Забороняється експлуатація ПК без заземлення і при наявності волога на елементах устаткування.

1.15. Користувач /оператор/ ПК зобов'язаний:

- виконувати тільки доручення йому керівником роботи;
- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт;
- пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;
- помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

- протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захарашувати його і проходи до нього;
- знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватися ними. Знати місця збереження медикаментів.

1.16. Користувачу /оператору/ ПК забороняється:

- виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;
- вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;
- відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;
- працювати на несправному устаткуванні;

- торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до , струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

2.2. Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПЕОМ
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях

2.3. Підготувати робоче місце для роботи з дисплеєм:

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;
- взяти заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

2.4 Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі) клавіатуру, для зниження рівня статичної електрики.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

3.2. Забороняється залишати ПК під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

3.3. Забороняється від'єднання /приєднання/ будь-яких пристроїв і кабелів ПК увімкнутому в електромережу комп'ютері.

3.4. Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПК тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення), справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.5 Вимкнути ПК і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані монітора не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.6. При виявленні запаху гару в пристроях ПК негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

3.7. Режим праці і відпочинку користувачів /операторів/, безпосередньо працюючих із дисплеєм, повинен залежати від характеру виконуваної

роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.

3.8. Форми й зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Встанови у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали,

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури робити при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Виключити загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.

4.5. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Аварійна ситуація чи нещасний випадок можуть статися в разі ураження електричним струмом, загоранням апаратури, тощо.

5.2 При виявленні запаху гару в пристроях ПК припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

5.3. Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії {вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника, або пакетного вимикач на електрощити

5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.5 У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключити електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – витягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал. При необхідності надати таку долікарську допомогу постраждалим:

- при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей);

- робіть штучне дихання «рот в рот» і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги), при пораненні накладіть стерильну пов'язку;

- при кровотечі рану закрийте стерильною пов'язкою і тримайте у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпіть бинтом;

- при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечте спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла. У всіх випадках після надання першої допомоги постраждалого надішліть до медпункту, або викличте швидку за телефоном 9-103 (103).

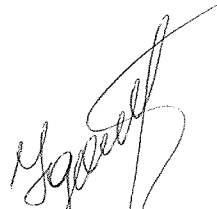
Завідувач кафедри
Транспортні технології

Сергій ТУРПАК

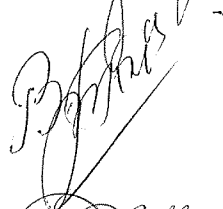
УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ТФ

Олексій КУЗЬКІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 465
при виконанні робіт з переносним обладнанням
кафедри Транспортні технології

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 17. 12. 2024 № 234-А

І Н С Т Р У К Ц І Я

з охорони праці № 465

при виконанні робіт з переносним електрообладнанням
кафедри Транспортні технології

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Інструкція встановлює порядок безпечного проведення робіт для усіх співробітників, що виконують роботи з ручним електрифікованим інструментом.

1.2 Ручний електрифікований інструмент (далі електроінструмент) повинен відповідати вимогам ГОСТ 12.2.013.0.

1.3 На корпусах електроінструменту повинні вказуватися інвентарні номери і дати проведення наступних перевірок, а на знижувальних і безпечних ізолюючих трансформаторах (далі розділових трансформаторах) інвентарні номери і дати проведення наступних вимірів опорів ізоляції.

1.4. При виконанні робіт з використанням електроінструменту повинен застосовуватися електроінструмент наступних класів:

- I - електроінструмент, у якого усі деталі, що знаходяться під напругою, мають ізоляцію, а штепсельна вилка - заземляючий контакт. У електроінструменту такого класу допускається, щоб що все знаходяться під напруженим деталі мали основну, а окремі деталі - подвійну або посилену ізоляцію;

- II - електроінструмент, у якого усі деталі, що знаходяться під напруженим, мають подвійну або посилену ізоляцію. Електроінструмент такого класу не має пристроїв для заземлення.

- III - електроінструмент на номінальну напругу не більше 42 В, у якого ні внутрішні, ні зовнішні ланцюги не повинні знаходитися під іншою напругою. Електроінструмент такого класу повинен жити від безпечної наднизької напруги, що створюється,

- автономним джерелом живлення;
- шляхом перетворення вищої напруги за допомогою розділового трансформатора або перетворювача з розділовими обмотками

1.5. Номінальна напруга електроінструменту класів I і II не повинна перевищувати:

- 220В для електроінструменту постійного струму;
- 380 В для електроінструменту змінного струму.

1.6. До роботи з електроінструментом допускаються особи, що досягли 18-річного віку, пройшли медичний огляд, спеціальне навчання і перевірку знань з привласненням їм кваліфікаційної групи.

1.7. При виконанні робіт небезпечними і шкідливими виробничими чинниками являються - підвищена напруга в електричній мережі і підвищений рівень статичної електрики.

1.8. Дотримуйтесь правил внутрішнього трудового розпорядку.

1.9. Виконуйте роботу у встановлених діючими нормами спецодягу і спецвзутті з використанням індивідуальних засобів захисту

1.10. Дотримуйтесь правил пожежної безпеки.

1.11. У разі травми припините роботу, сповістите про це адміністрацію і звернетесь в лікувальну установу.

1.12. Особи, що не виконують вимоги цієї Інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього трудового розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Перед роботою надіньте спецодяг, спецвзуття, підготуйте індивідуальні засоби захисту.

2.2. Перед початком роботи з електроінструментом перевірте:

- затягування гвинтів, кріплящих вузли і деталі електроінструменту;
- стан щіток і колектора;
- стан дроту електроінструменту, цілість ізоляції, відсутність зламів жил;
- справність заземлення (занулення).

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Для приєднання електроінструменту до джерела живлення повинен застосовуватися:

- трижильний шланговий кабель, що має дві жили для живлення і одну для заземлення, - для приєднання однофазного інструменту;
- чотирижильний кабель, одна з жил якого призначена для заземлення, - для приєднання трифазного інструменту.

Ці вимоги відносяться тільки до інструменту із заземленим корпусом.

3.2. При роботі приводу або кабелі ручних електроінструментів мають бути підвішені. Стежте, щоб не сталося безпосереднє зіткнення дротів і

кабелів з металевими, гарячими, вологими або масляними поверхнями предметів

3.3. Приєднуйте переносний електроінструмент до електромережі за допомогою штепсельних з'єднань, магнітних пускачів і тому подібне. Не приєднуйте дроту скручуванням, а також не сполучайте кінці дротів для включення струмоприймачів накиданням їх на клєми.

3.4. Доступні для дотику металеві деталі електроінструменту класу I, які у разі ушкодження ізоляції можуть виявитися під напругою, мають бути сполучені заземляючим затиском.

3.5. Електроінструмент класів II і III не підлягає заземленню.

3.6. Заземлення корпусу електроінструменту класу I повинне здійснюватися за допомогою спеціальної жили, що сполучає заземляючий затиск електроінструменту із заземляючим контактом штепсельної вилки живлячого кабелю, яка повинна одночасно служити провідником робочого струму.

3.7. При видачі електроінструменту і перед початком виконання робіт з його застосуванням мають бути перевірені:

- дата проведення останньої періодичної перевірки електроінструменту;
- відповідність напруги і частоти струму в електричній мережі напрузі і частоті струму електродвигуна електроінструменту, вказаним на табличці;
- комплектність і надійність закріплення деталей;
- надійність закріплення робочого старанного інструменту (сверел, абразивних шліфувальних кругів, дискових пив, насадок і т.п.);
- справність кабелю і штепсельної вилки, цілісність ізоляційних деталей корпусу, руків'я і кришок щіткотримачів, наявність захисних кожухів і їх справність перевіряються зовнішнім оглядом;
- чіткість роботи вимикача;
- робота на неодруженому ході;
- справність ланцюга заземлення між корпусом електро-інструменту і заземляючим контактом штепсельної вилки;
- для електроінструменту класу I - для запобігання небезпеки поразки працівника електричним струмом у разі замикання на корпус або у разі переходу високої напруги на обмотку нижчої напруги.

3.8. Забороняється використовувати для заземлення електроінструменту нульовий робочий дріт.

3.9. Крім того, при видачі електроінструменту повинні видаватися або засоби індивідуального захисту (діелектричні рукавички, галоші, килимки), або розділовий трансформатор.

3.10. Необхідність застосування засобів індивідуального захисту обумовлена тим, що в приміщеннях з підвищеною небезпекою при випадковому дотику до токоведущим частин опір людини може істотно знизитися, і струм проходить через тіло людини, може досягти небезпечних значень.

3.9. Забороняється видавати для роботи електроінструмент, що не відповідає хоча б одному з вищеперелічених вимог.

3.10. Переносний електроінструмент при перевезенні слід захищати від можливих ушкоджень.

3.11. Не передавайте електроінструмент іншим особам.

3.12. Не розбирайте електроінструмент і не робите самі який-небудь ремонт.

3.13. Не видаляйте руками стружку під час роботи інструменту або до повної його зупинки.

3.14. Не працюйте на висоті більше 1,5 м з приставних сходів.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПО ЗАКІНЧЕННЮ РОБОТИ

4.1. Вимкніть електроінструмент.

4.2. Приберіть електроінструмент в місця зберігання (стелажі, полиці, ящики).

4.3. Приведіть в порядок робоче місце.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. При виникненні аварії або ситуації, яка може привести до аварії, нещасному випадку (поява диму, різкий запах горілої ізоляції, витікання мастила, підвищений стук, шум, вібрація, поломка або поява тріщин в корпусі, руків'ї і так далі) припиніть роботу, відключите електроінструмент від мережі, попередьте поруч працюючих про небезпеку. Повідомте про те, що сталося адміністрацію та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

5.2. При нещасному випадку надайте першу долікарську допомогу і викличте швидку допомогу.

5.3. При виникненні пожежі задійте заходи до гасіння за допомогою вогнегасників і інших наявних засобів, а також викличте пожежну охорону і повідомте адміністрацію та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

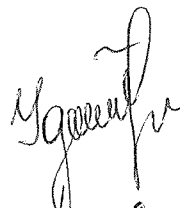
Завідувач кафедри
Транспортні технології

Сергій ТУРПАК

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

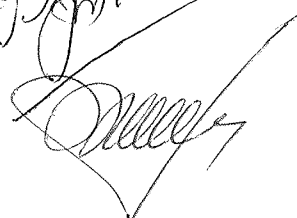
Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ТФ

Олексій КУЗЬКІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 466
при виконанні робіт в лабораторії
Рухомого складу транспорту
кафедри Транспортні технології

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 17.12.2024 № 234-А

І Н С Т Р У К Ц І Я

з охорони праці № 466

при виконанні робіт в лабораторії

Рухомого складу транспорту»

кафедри Транспортні технології

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дана інструкція діє тільки в межах цієї лабораторії.

До роботи в лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов'язки, пройшли інструктаж з охорони праці і допущені до самостійної роботи;
- студенти, що пройшли інструктаж з охорони праці із записом в „Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці для студентів”, та інструктаж по методиці проведення лабораторних робіт.

Згідно правил охорони праці та техніки безпеки, небезпечним вважається напруга вище 12 V у вологих та 36 V в сухих приміщеннях. В лабораторії робоча напруга становить 220 V. Також небезпечними факторами в лабораторії є статична електрика на конструктивних частинах приладів.

Особи, що працюють в лабораторії зобов'язані:

- а) виконувати тільки доручену їм керівником роботу;
- б) турбуватися про власну безпеку; пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників, та студентів ; за невиконання цих правил винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків;
- в) помітивши порушення інструкції іншими робітниками чи студентами або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужим,

попередити робітників чи студентів і повідомити зав. кафедри про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

г) протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце;

д) знати місця розташування засобів пожежегасіння та збереження медикаментів на робочому місці і вміти користуватися ними.

Особам, які працюють в лабораторії забороняється:

а) вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) прилади та обладнання, робота на яких не доручена;

б) відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;

в) працювати на несправних приладах та обладнанні;

г) торкатися до струмовідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

На робочих місцях для виконання роботи повинні знаходитись тільки необхідні та працездатні інструменти й пристосування.

У приміщенні лабораторії не повинно бути неврахованого зайвого обладнання, що є джерелом небезпеки. Категорично забороняється накопичування або безладне розташування обладнання. Проходи в лабораторії повинні бути вільними та забезпечені гумовим або іншим покриттям.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Не порушувати самим і зупиняти порушників правил безпеки робіт.

Не чіпати, не вмикати та не вимикати без дозволу керівника робіт рубильники, перемикачі, кнопки та інше.

Негайно доповісти керівнику робіт (викладачеві, зав. лабораторії, ст. лаборанту) про помічені недоліки, ушкодження та про відсутність запобіжних елементів на обладнанні.

Не ходити без потреби по лабораторії, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу.

При виконанні робіт необхідно дбайливо відноситись до обладнання, слідкувати за правильним освітленням робочого місця.

В разі вчинення нещасного випадку, необхідно швидко подати постраждалому першу допомогу і сповістити про це керівника робіт.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

Після закінчення робіт в лабораторії необхідно вимкнути прилади та обладнання та загальний рубильник від мережі..

Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, сповістити керівнику робіт.

Вимкнути світло та зачинити приміщення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Аварійним випадком в лабораторії можуть бути:

- відчуття електричного струму при доторканні до частин устаткування;
- присутність угарного газу в наслідок пожежі та інше.

При пожежі чи займанні необхідно викликати пожежників за телефоном 101 (9-101).

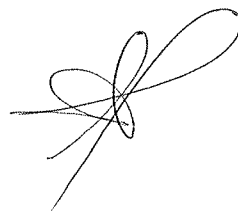
У всіх без винятку випадках необхідно негайно припинити всі роботи, вивести студентів із лабораторії і почати усувати причини їх виникнення передбаченими засобами, а всі вимкнення вести у суворій відповідності з інструкціями по експлуатації. Сповістити про це зав. кафедри.

При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий, (якщо це можливо) зобов'язаний сповістити про це зав. кафедри, викликати лікаря або швидку допомогу за телефоном 103 (9-103) і вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалому.

Необхідно також, якщо це потрібно, зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не призведе до більш важких наслідків.

При ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно або в нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) необхідно негайно зробити штучне дихання „рот в рот” і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги); при пораненні – накласти стерильну пов'язку; при кровотечі – рану закрити стерильною пов'язкою і тримати в такому стані 3-5 хвилини. При переломах, ударах, вивихах чи розтягуванні забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла.

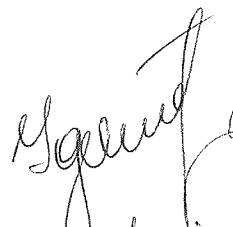
Завідувач кафедри
Транспортні технології

Сергій ТУРПАК

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСВ

Декан ТФ

Олексій КУЗЬКІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

І Н С Т Р У К Ц І Я
з охорони праці № 467
при виконанні робіт в лабораторії
Логістики на автомобільному та залізничному транспорті
кафедри Транспортні технології

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 17. 12. 2024 № 234-А

І Н С Т Р У К Ц І Я

з охорони праці № 467

при виконанні робіт в лабораторії

Логістики на автомобільному та залізничному транспорті
кафедри Транспортні технології

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дана інструкція діє тільки в межах цієї лабораторії.

До роботи в лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов'язки, пройшли інструктаж з охорони праці і допущені до самостійної роботи;
- студенти, що пройшли інструктаж з охорони праці із записом в „Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці для студентів”, та інструктаж по методиці проведення лабораторних робіт.

Згідно правил охорони праці та техніки безпеки, небезпечним вважається напруга вище 12 V у вологих та 36 V в сухих приміщеннях. В лабораторії робоча напруга становить 220 V. Також небезпечними факторами в лабораторії є статична електрика на конструктивних частинах приладів.

Особи, що працюють в лабораторії зобов'язані:

- а) виконувати тільки доручену їм керівником роботу;
- б) турбуватися про власну безпеку; пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників, та студентів ; за невиконання цих правил винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків;

в) помітивши порушення інструкції іншими робітниками чи студентами або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужим,

попередити робітників чи студентів і повідомити зав. кафедри про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

г) протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце;

д) знати місце розташування засобів пожежогасіння та збереження медикаментів на робочому місці і вміти користуватися ними.

Особам, які працюють в лабораторії забороняється:

а) вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) прилади та обладнання, робота на яких не доручена;

б) відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;

в) працювати на несправних приладах та обладнанні;

г) торкатися до струмовідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

На робочих місцях для виконання роботи повинні знаходитись тільки необхідні та працездатні інструменти й пристосування.

У приміщенні лабораторії не повинно бути неврахованого зайвого обладнання, що є джерелом небезпеки. Категорично забороняється накопичування або безладне розташування обладнання. Проходи в лабораторії повинні бути вільними та забезпечені гумовим або іншим покриттям.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Не порушувати самим і зупиняти порушників правил безпеки робіт.

Не чіпати, не вмикати та не вимикати без дозволу керівника робіт рубильники, перемикачі, кнопки та інше.

Негайно доповідати керівнику робіт (викладачеві, зав. лабораторії, ст. лаборанту) про помічені недоліки, ушкодження та про відсутність запобіжних елементів на обладнанні.

Не ходити без потреби по лабораторії, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу.

При виконанні робіт необхідно дбайливо відноситись до обладнання, слідкувати за правильним освітленням робочого місця.

В разі вчинення нещасного випадку, необхідно швидко подати постраждалому першу допомогу і сповістити про це керівника робіт.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

Після закінчення робіт в лабораторії необхідно вимкнути прилади та обладнання та загальний рубильник від мережі.

Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, сповістити керівнику робіт.

Вимкнути світло та зачинити приміщення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Аварійним випадком в лабораторії можуть бути:

- відчуття електричного струму при доторканні до частин устаткування;
- присутність угарного газу в наслідок пожежі та інше.

При пожежі чи займанні необхідно викликати пожежників за телефоном 101 (9-101)

У всіх без винятку випадках необхідно негайно припинити всі роботи, вивести студентів із лабораторії і почати усувати причини їх виникнення передбаченими засобами, а всі вимкнення вести у суворій відповідності з інструкціями по експлуатації. Сповістити про це зав. кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий, (якщо це можливо) зобов'язаний сповістити про це зав. кафедри, викликати лікаря або швидку допомогу за телефоном 103 (9-103) і вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалому.

Необхідно також, якщо це потрібно, зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не призведе до більш важких наслідків.

При ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно або в нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) необхідно негайно зробити штучне дихання „рот в рот” і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги); при пораненні – накласти стерильну пов'язку; при кровотечі – рану закрити стерильною пов'язкою і тримати в такому стані 3-5 хвилини. При переломах, ударах, вивихах чи розтягуванні забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла.

Завідувач кафедри
Транспортні технології

Сергій ТУРПАК

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан ТФ

Олексій КУЗЬКІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

І Н С Т Р У К Ц І Я

з охорони праці № 468

при виконанні робіт в лабораторії

Організація руху на автомобільному транспорті
кафедри Транспортні технології

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від 17.12.2024 № 234-А

І Н С Т Р У К Ц І Я

з охорони праці № 468

при виконанні робіт в лабораторії

Організація руху на автомобільному транспорті

кафедри Транспортні технології

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дана інструкція діє тільки в межах цієї лабораторії.

В лабораторії знаходиться таке обладнання: комп'ютери, діючий макет перехрестя, діючий макет світлофора, мультимедійний проектор.

До роботи в лабораторії допускаються:

- співробітники кафедри, які знають свої функціональні обов'язки, пройшли інструктаж з охорони праці і допущені до самостійної роботи;
- студенти, що пройшли інструктаж з охорони праці із записом в „Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці для студентів”, та інструктаж по методиці проведення лабораторних робіт.

Згідно правил охорони праці та техніки безпеки, небезпечним вважається напруга вище 12 V у вологих та 36 V в сухих приміщеннях. В лабораторії робоча напруга становить 220 V. Також небезпечними факторами в лабораторії є статична електрика на конструктивних частинах приладів.

Особи, що працюють в лабораторії зобов'язані:

- а) виконувати тільки доручену їм керівником роботу;
- б) турбуватися про власну безпеку; пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників, та студентів ; за невиконання цих правил винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків;

в) помітивши порушення інструкції іншими робітниками чи студентами або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужим,

попередити робітників чи студентів і повідомити зав. кафедри про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

г) протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце;

д) знати місця розташування засобів пожежогасіння та збереження медикаментів на робочому місці і вміти користуватися ними.

Особам, які працюють в лабораторії забороняється:

а) вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) прилади та обладнання, робота на яких не доручена;

б) відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;

в) працювати на несправних приладах та обладнанні;

г) торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

На робочих місцях для виконання роботи повинні знаходитись тільки необхідні та працездатні інструменти й пристосування.

Перевірка працездатності інструментів і пристосувань для безпечного користування, повинна здійснюватись допоміжним персоналом кафедри систематично, а в разі необхідності із залученням перевіряючи органів.

У приміщенні лабораторії не повинно бути неврахованого зайвого обладнання, що є джерелом небезпеки. Категорично забороняється накопичування або безладне розташування обладнання. Проходи в лабораторії повинні бути вільними та забезпечені гумовим або іншим покриттям.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Не порушувати самим і зупиняти порушників правил безпеки робіт.

Не чіпати, не вмикати та не вимикати без дозволу керівника робіт рубильники, перемикачі, кнопки та інше.

Негайно доповідати керівнику робіт (викладачеві, зав. лабораторії, ст. лаборанту) про помічені недоліки, ушкодження та про відсутність запобіжних елементів на обладнанні.

Не ходити без потреби по лабораторії, не відволікати працюючих без крайньої необхідності, не залишати без уваги свою роботу.

При виконанні робіт необхідно дбайливо відноситись до обладнання, слідкувати за правильним освітленням робочого місця.

В разі вчинення нещасного випадку, необхідно швидко подати постраждалому першу допомогу і сповістити про це керівника робіт.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

Після закінчення робіт в лабораторії необхідно вимкнути прилади та обладнання та загальний рубильник від мережі..

Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, сповістити керівнику робіт.

Вимкнути світло та зачинити приміщення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Аварійним випадком в лабораторії можуть бути:

- відчуття електричного струму при доторканні до частин устаткування;
- присутність угарного газу в наслідок пожежі та інше.

При пожежі чи займанні необхідно викликати пожежників за телефоном 101 (9 – 101)

У всіх без винятку випадках необхідно негайно припинити всі роботи, вивести студентів із лабораторії і почати усувати причини їх виникнення передбаченими засобами, а всі вимкнення вести у суворій відповідності з інструкціями по експлуатації. Сповістити про це зав. кафедри та службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО.

При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травми, або сам постраждалий, (якщо це можливо) зобов'язаний сповістити про це зав. кафедри, викликати лікаря або швидку допомогу за телефоном 103 (9 – 103) і вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалому.

Необхідно також, якщо це потрібно, зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травми, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не призведе до більш важких наслідків.

При ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно або в нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) необхідно негайно зробити штучне дихання „рот в рот,“ і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги); при пораненні – накласти стерильну пов'язку; при кровотечі – рану закрити стерильною пов'язкою і тримати в такому стані 3-5 хвилини. При переломах, ударах, вивихах чи розтягуванні забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла.

Завідувач кафедри
Транспортні технології

Сергій ТУРПАК

УЗГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

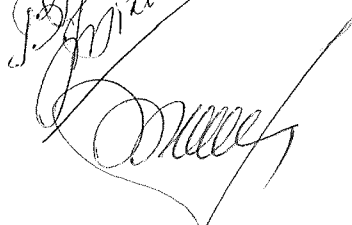
Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

Декан ТФ

Олексій КУЗЬКІН

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЖЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
з ОХОРОНИ ПРАЦІ № 469
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
КАФЕДРИ ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ ТА ПЕРЕКЛАД

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка»
«17» 12 2024 № 234А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 469

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
КАФЕДРИ ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ ТА ПЕРЕКЛАД

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів кафедр. Спеціальні вимоги охорони праці для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.2. Вимоги даної інструкції обов'язкові для викладачів кафедри.

1.3. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності в відповідності із законодавством України.

1.4. **Вимоги до викладачів:**

- до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;

- на робочому місці викладач проходить **первинний** інструктаж і проходить навчання з охорони праці в відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;

- **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити один раз на 6 місяців;

- періодичні **медичні огляди** проходять викладачі, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин в відповідності до «Положення про медичний огляд працівників окремих категорій».

Крім того, при необхідності з викладачами проводиться інструктажі:

- **позаплановий**, по розпорядженню служби ЦЗ, Т, ПБ ОП та ВО;

- **цільовий**, коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками по спеціальності (професії).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводять **завідувачі кафедр**. Результати проведеного інструктажу записуються в «Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників».

1.5. **Забороняється:**

- допускати на робоче, навчальне місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;

- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;

- захащувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією;

- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані;

1.6. Для забезпечення вимог пожежобезпеки та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті **заборонено** наказом Міністра освіти і науки України від **08.11.2004р.**, №855.

1.7. **Завідувач кафедр зобов'язаний:**

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;

- показати робоче місце;

1.8. **Викладач зобов'язаний:**

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією;

1.9. Про кожний нещасний випадок (травма виробника, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити завідувача кафедрою, а останній – ректора та відділ охорони праці, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.10. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.11. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розмішувати квіти в верхній частині вікон.

1.12. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.13. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане) і не відкрити допоміжним персоналом.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, перевірити приміщення, при необхідності одягти спеціальний одяг.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;
- наявність первинних засобів пожежогасіння;

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедрою.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Навчальні і процеси, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосовувати засобів індивідуального захисту. Заняття в лабораторіях проводити за інструкцією з охорони праці для даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Всі несправності в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування, необхідно усувати кваліфікованими фахівцями, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання, що працює;

- вклучати та вклучати (крім аварійних випадків) обладнання, . робота на якому не доручена;

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та. електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це є необхідно для учбового процесу.

3.6. Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати, першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.7. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припиненні подачі електроенергії, появі запаху диму та ін.;

- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.8. В разі, коли викладачі залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні, і пам'ятати про допустимі норми підняття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Встанови у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали,

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури роботи при вимкненому електроживленні.

- 4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.
- 4.4. Включити загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.
- 4.5. Включити світло на робочому місці й у приміщенні.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно до ситуації, що склалася, не піддаватися паніці.
- 5.2. При аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-95, 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.
- 5.3. При наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі і т.п. необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри та головного енергетика за телефонами 3-57, 3-95;
- 5.4. При наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосовувати заходи по ліквідації джерела; в разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з «Інструкцією з пожежної безпеки»; провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце і при необхідності викликати пожежників по телефону (9-101) та (3-10);
- 5.5. в разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу по телефону (9-103), повідомити про випадок завідувача кафедрою.

VI. НАДАННЯ ПЕРШОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМГИ

- 6.1. **Надання першої медичної допомоги при враженні електричним струмом.**
У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключити електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.
- У разі відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця,

звернувши увагу на зиніці. Розширені зиніці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу по телефону (9-103).

6.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно відкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і перев'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимось чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустину, чисту полотняну хустину і т. п. На місце хустини, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настійки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після того накласти на рану. Особливо важливо застосувати настійку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

6.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластиною, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустини до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа(несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (гірляку з льодом, або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку. При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не піднімаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку. При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах треба туго забинтувати груди, стягнути їх рушником під час вдиху.

6.4. Надання першої медичної допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, паром, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються та обв'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом. При опіках другого

ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3% марганцевим розчином або 5% розчином таніну. При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою і накривають рану стерильною пов'язкою і викликають лікаря.

6.5. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровотоочиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити зверху, не торкаючись самої рани, потримати на порозі 4-5 хвилин, якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з нового пакету чи кусочок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлення кровеносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання в суглобах, а також пальцями, джгутом, або закруткою;
- при великій кровотечі необхідно викликати лікаря за телефоном (9-103).

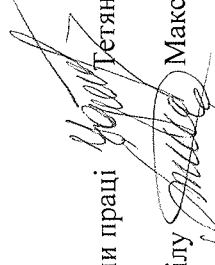
В. о. завідувача кафедри

Наталія ЖУКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄШВ

В. о. декана ГФ

Микола ДЄДКОВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЖКА ПОЛІТЕХНІКА»

І Н С Т У К Ц І Я

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 470
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ (ПК)
КАФЕДРИ ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ ТА ПЕРЕКЛАД

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «17» 12 2024р. № 234-А

ІНСТРУКЦІЯ

**З ОХОРОНИ ПРАЦІ № _____
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ (ПК)
КАФЕДРИ ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ ТА ПЕРЕКЛАД**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкцією розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ПК, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин. Вимоги цієї інструкції поширюються на всі комп'ютерні класи і робочі місця, обладнані персональним ПК на кафедрі.

1.2. Особи, що працюють у якості операторів ПК, крім цієї інструкції, повинні знати:

- інструкцію з протипожежної безпеки;
 - правила особистої гігієни;
 - правила надання першої (медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).
- 1.3. До самостійної роботи в якості оператора ПК допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.4. Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Про проведення інструктажу і допуск до роботи особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка

1.5. Користувачі ПК повинні мати 1 групу з електробезпеки, а також знання і навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом. Користувачам заборонено самостійно розкривати блоки ПК. Студенти не мають першої групи з електробезпеки і користуються ПК під наглядом викладача, співробітника лабораторії, класу.

1.6 При роботі на ПК можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні значення напруги (до 240В), що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустановкавання й електропроводів із uszkodженою ізоляцією;
 - статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПК;
 - перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплеями), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь у зоні дисплеїв (ВДТ);
 - наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення дисплеїв рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.
- 1.7. Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПК і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин досягається:

- 1.12. На одного працюючого з ПК повинно припадати не менше 6,0 кв. м. площі і не менше 19,5 куб. м. об'єму робочого приміщення.
- 1.14. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключити попадання в очі прямого світла.
- 1.15. Електропостачання повинно здійснюватися через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьох контактні (з заземлюючим контактом).
- 1.16. Забороняється експлуатація ПК без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.
- 1.17. Користувач ПЕ забов'язаний:
 - виконувати тільки доручення йому керівником роботи;
 - виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт;
 - турбуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;
 - помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
 - протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не загарашувати його і проходити до нього;
 - знати місце розташування засобів пожегасіння на робочому місці і вміти користуватися ними, знати місце збереження медикаментів.
- 1.18. Користувачу ПК забороняється:
 - виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;
 - вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;
 - відволікатися стороннім справами і розмовами, відволікаючи інших;
 - працювати на несправному устаткуванні;
 - торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.
- 1.19. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у

- захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;
- застосуванням заземлення пристроїв ПК;
- раціональним розташуванням дисплеїв відносно джерел освітленості (як штучних, так і природних);
- провітрюванням приміщень і щоденного вологого їх прибирання;
- навчанням працівника правилам безпечної роботи з дисплеєм ПК;
- неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.
- 1.8. Приміщення з ПК повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравості між природнім світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими / напівматовими /.
- 1.9. Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:
 - перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея і не ближче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв;
 - у приміщеннях із дисплеями проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран;
- 1.10. Робоче місце оператора ПК повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДСТУ 8604:2015 «Робоче місце при виконанні робіт у положенні сидіння. Загальні ергономічні вимоги»:
 - конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;
 - часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходити в оптимальній робочій зоні;
 - під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині – 500 мм, по глибині – 650 мм;
 - на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знизити зорову втому; поверхня сидіння і спинки повинні бути напів'якими із покриття, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.
- 1.11. Монітори ПК повинні розташуватися на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1,5 між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до одного.

встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Оглянути робоче місце, упорядкувати його, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

2.2. Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПК;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях

2.3. Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу "Дисплей":

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;
- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

3 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220В переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПК знаходяться в положенні «виключено», а корпуси пристроїв заземлені.

3.2. Після підключення пристроїв ПК до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екрані ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

3.4. Забороняється залишати ПК під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

3.5. Забороняється від'єднання / приєднання / будь-яких пристроїв і кабелів ПК в увімкненому в електромережу комп'ютері.

3.6. Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПК тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення, справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.7. Вимкнути ВТ (відеотермінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.8. Режим праці і відпочинку користувачів, безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи:

- при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні;

- щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години – на 15 хвилин.

3.9. Кількість мікро пауз / тривалістю до 1 хвилини / регулюється індивідуально.

3.10. Кількість оброблених символів (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 30 000 за 4 години роботи.

3.11. Форми й зміст перерв можуть бути різні – виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Встановити у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури робити при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Виключити загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.

4.5. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Аварійна ситуація чи нещасний випадок можуть статися в разі ураження електричним струмом, загорання апаратури, тощо.

5.2. При виявленні запаху гару в пристроях ПК припинити роботи, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

5.3. Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника, або пакетного вимикача на електрощити

5.4. Повідомити про те, що трапилось, свого керівника.

5.5. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травми, або сам постраждалий забов'язаний сповістити про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травми, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.6. При нещасних випадках надати першу медичну допомогу.

6. НАДАННЯ ПЕРШОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

6.1. Надання першої медичної допомоги при враженні електричним струмом.

У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключити електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

У разі відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу по телефону (9-103).

6.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно відкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і перев'язати її бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимось чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустину, чисту полотняну хустину і т. п. На місце хустини, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настоячки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після того накласти на рану. Особливо важливо застосувати настоячку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

6.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластиною, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустини до шиї і прибинтувати до тулуба.

При переломі черепа(несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (гірлку з льодом, або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку. При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не піднімаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку. При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах треба туго забинтувати груди, стягнути їх рушником під час вдиху.

6.4. Надання першої медичної допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, паром, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пузири, які утворюються та обв'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) облечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом. При опіках другого ступеня (пухирі) облечене місце обробляють спиртом, 3% марганцевим розчином або 5% розчином таніну. При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою і накривають рану стерильною пов'язкою і викликають лікаря.

6.5. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровотоковувати рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити зверху, не торкаючись самої рани, потримати на порозі 4-5 хвилин, якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з нового пакету чи кусочок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять

- поранену область, при допомозі згинання в суглобах, а також пальцями, джуптом, або закруткою;
- при великій кровотечі необхідно викликати лікаря за телефоном (9-103).

В. о. завідувача кафедри

Наталія ЖУКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з охорони праці

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄШВ

В. о. декана ГФ

Микола ДЄДКОВ